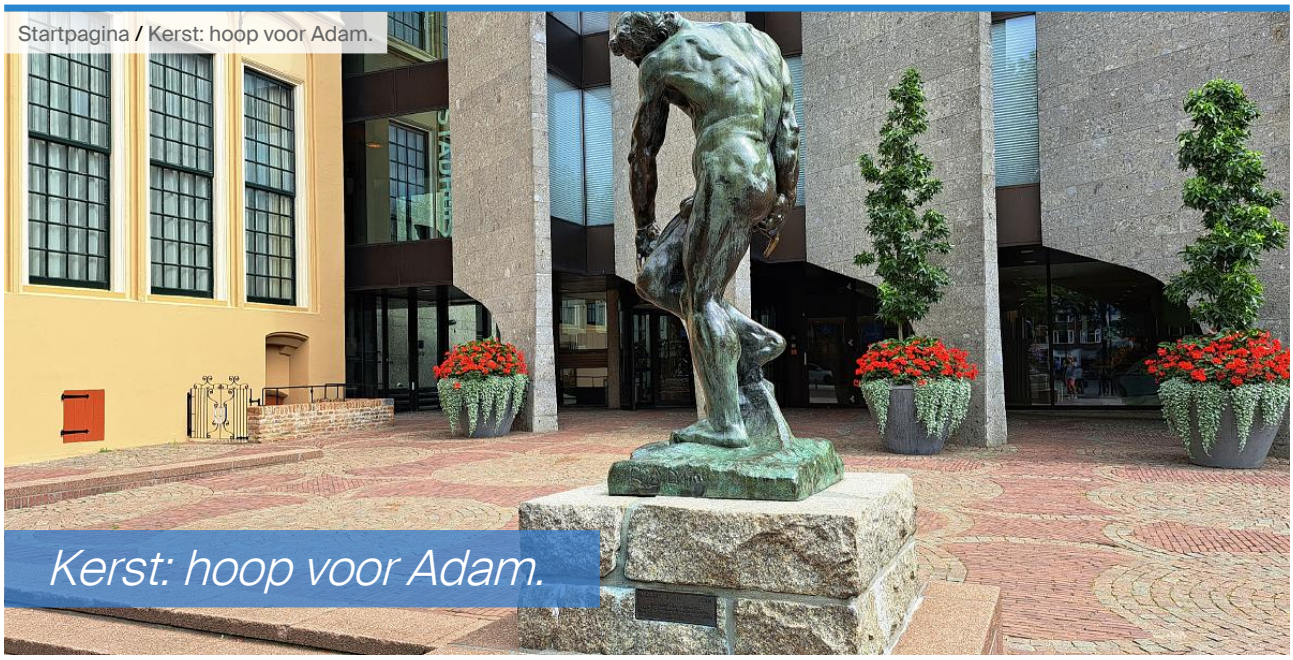

Kerst: hoop voor Adam.

Het gebeurde afgelopen zomer: tijdens een stadswandeling in Zwolle "liep ik er tegenaan". Onverwacht stond ik oog in oog met één van de beroemdste beelden van Rodin, gewoon op straat: op het Grote Kerkplein voor het stadhuis van Zwolle! Dit besef in combinatie met de aanblik van het beeld zelf: zo'n ervaring vergeet je niet snel. Waarom komt dit bronzen beeld uit 1881 zo binnen? Het verbeeldt een ongekende uitdrukking van kracht en schoonheid, maar tegelijkertijd is er de confrontatie met een man die er helemaal doorheen zit. De last is hem te zwaar en hij dreigt eronder te bezwijken. De armen hangen omlaag en zijn rechterhand lijkt te reiken naar de aarde. Schuldbewust en berouwvol, ook dat straalt hij uit. Zijn naam is Adam. Voor de kunstenaar staat dit beeld voor een gemoedstoestand. Hoe ziet de toekomst eruit en is er nog hoop voor hem?

Last en onmacht zijn gevoelens die erg aanwezig zijn in dit beeld van Rodin. Heeft deze Adam nog voldoende kracht om door te gaan en komt het nog goed met hem? Deze vragen zijn herkenbaar en actueel voor de mens van nu. In de wereld om ons heen zijn er tal van gebeurtenissen die dezelfde emoties oproepen. Het internet laat zich steeds meer zien van een minder mooie kant. Een veelvoud aan wereldwijde problemen dient zich gelijktijdig aan. Een wrede oorlog woedt dichtbij. Velen dragen een persoonlijke last. En last but not least: kerkgebouwen die sluiten of worden "herbestemd", de ontkerkelijking. Etcetera.

Rodin was een groot bewonderaar van Michelangelo. Deskundigen hebben gewezen op de sterke overeenkomst tussen de rechterhand van het beeld van Rodin en de uitgestoken hand van de Adam van Michelangelo in de fresco op het plafond van de Sixtijnse Kapel in Vaticaanstad (vervaardigd rond 1511). Waar hij bij Rodin met een vinger naar de aarde lijkt te wijzen, daar zoekt de hand van Adam op de fresco de hand van God. Zijn Schepper reikt hem ook de hand. Ze raken elkaar bijna en er staat wat te gebeuren: Adam staat op het punt een levensvonk te ontvangen van God. We zien hier de schepping van de mens. Adam zal in een paradijs komen te leven, samen met zijn Eva.

Terug naar de Adam van Rodin. Een paar weken vóór mijn stadswandeling in Zwolle ontmoette ik Michiel. Een ontmoeting met een onbekende, zoals wel vaker voorkomt op vakantie. Ik raakte

in serieus gesprek en hij deelde zijn zorgen met mij. "Het gaat niet goed in Nederland en ook niet daarbuiten." Teveel problemen die maar niet aangepakt worden, zo dat überhaupt nog mogelijk zou zijn. Graag wilde hij een bijdrage leveren aan oplossingen, maar waar te beginnen? Nee, hij geloofde werkelijk niet dat het ooit nog goed kon komen en overwoog zelfs te emigreren of het bekende "hutje op de hei"-alternatief. Ik antwoordde dat ik ondanks alles toch wel hoop had op een goede toekomst, op welke wijze ook. Dat is wat vaag, dus hij vroeg waar ik dat dan op baseerde. Ik kwam niet verder dan dat dit in de geschiedenis steeds zo gebleken is. De tachtigjarige oorlog eindigde ooit en ook de tweede wereldoorlog was niet oneindig. Verder dan optimisme kwam ik niet. Voldoende is dat ook niet. Het werd laat die avond.

Terug naar de Adam van Rodin. Tegenover de wanhoop staat hoop en letterlijk betekent dat "goede verwachtingen hebben". Met "goede verwachtingen" reken je ergens op: uiteindelijk zal het goedkomen. Daar vertrouw je op. Dat kan in het nu zijn, maar ook ver in de toekomst. Hoop wordt relevant wanneer het lastig wordt. Hoop biedt daar een nieuw perspectief, zodat je de eigen omgeving of situatie anders beoordelen en ook ervaren kunt. Hoop geeft zowel kracht als draagkracht. Hoop gaat verder dan optimisme en leidt daardoor eerder tot actie. Maar wat is de basis voor de hoop die werkelijk het verschil maakt?

"Geloof, hoop en liefde": het is bijna één woord, maar bestaat uit drie met elkaar verbonden delen. De hoop staat in het midden en misschien kun je het zo zien dat die rust op twee pijlers: op geloof en op liefde. Samen zullen zij altijd blijven bestaan (1 Korintiërs 13 vers 13):

"Dit is wat blijft: geloof, hoop en liefde, deze drie, maar de grootste daarvan is de liefde" .

In het paradijs ontstond er verwijdering tussen Adam (en Eva) en zijn Schepper. Het Kwaad kwam in de wereld. Met Kerst gedenken wij dat in Jezus God weer dichtbij de mens kwam. Ik denk aan de fresco van Michelangelo en aan die levensvonk. Aan die uitgestoken hand. Wat met Kerst begon, groeide uit tot het herstel van de verbinding tussen "de mens" en zijn Schepper. Daarmee is ook de weg bereid naar een nieuw paradijs. Bieden dat geloof en die liefde een basis voor de hoop van Adam, die ik afgelopen zomer tegenkwam?

" Op U, mijn Heiland, blijf ik hopen. Verlos mij van mijn bange pijn!
Zie, heel mijn hart staat voor U open en wil, o Heer, Uw tempel zijn.
O Gij, wien aard'en hemel zingen, verkwik mij met Uw heilge gloed.
Kom met Uw zachte glans doordringen, o zon van liefde, mijn gemoed! "

PS: click op de tekst van dit artikel indien onderaan niet meerdere foto's zichtbaar zijn.

1. december 2022

